

Tulčícke šípy

č.1/2017 IV/2017 ročník XI.

Vydáva Obecný úrad v Tulčíku

JAR JE BOHATÁ NA TRADÍCIE I DUCHOVNÉ SLOVO

Život slovenskej dediny bol odjakživa ovplyvňovaný ročnými obdobiami. Tie určovali, kedy bol čas sadiť, kedy žať, kedy sa zabávať. Bol to isto život ťažký na prácu, ale bohatý na zvyky a tradície.

Príchod najkrajšieho ročného obdobia bol na území Slovenska oddávna spájaný s rôznymi ľudovými tradíciami. Jednou z nich, ktorá má korene ešte v predkresťanskom období, bola **vynášanie Moreny**, slamenej figuríny odetej do ženských šiat. Tento zvyk si možno vykladať rôzne. Podľa jedných slamená figurína symbolizovala zimu, ktorej odchod mal otvoriť cestu pre nástup jari a po nej leta. Podľa iných bola Morena zosobnením smrti a jej likvidácia mala zabezpečiť prosperitu celej obci.

S príchodom jari súviseli aj veľkonočné sviatky a s nimi tradičné zvyky vinšovačiek, ktoré začínali na Kvetnú nedeľu a pokračovali oblievačkami na Veľkonočný pondelok. Na **Kvetnú nedeľu** si ľudia do kostola doniesli rozvinuté vrbové prútiky, ktoré im kňaz svätzil modlitbami. Doma si ich zastokli za hradu na povale alebo obrazy, aby ich chránili pred búrkami. Pri búrkach konárik položili do obloka, alebo kúsok z neho hodili do ohňa.

Veľkonočná nedeľa sa považovala za najväčší sviatok roka, preto sa nesmelo variť, dokonca ani krájať nožom. Obradové veľkonočné jedlá sa pripravili do košíka a zobrali sa na svätú omšu kvôli posväteniu. Z kostola sa každý ponáhlal domov, pretože ako rýchlo prišiel, taký šikovný mal byť pri žatve. Alebo ktorá dievka prišla domov prvá, tá sa najskôr vydala. Prvým chodom bolo vajíčko, ktoré gazda rozdelil medzi všetkých prítomných. Požehnané jedlo sa muselo skonzumovať tak, aby z neho nič nevyšlo nazmar. Jedli sa aj omrvinky, lebo keby sa tak nestalo, bola by aj úroda ohrozená. Čo sa neskonzumbovalo, to sa hodilo do pece a spálilo. Taktiež sa omrvinky zo stola odkladali na liečenie, do siatin, alebo ich dali sliepkam – mali lepšie niesť. V predveľkonočnom období sa ľudia snažili i o duchovnú očistu, upratanie vo vlastnom vnútri či pred vlastným prahom.

Je dobré, že v našej obci sa aspoň niektoré zvyky tradujú, no rovnako dôležité je, že sa už niekoľko rokov zavádzajú nové aktivity, ktoré sa časom stávajú tradičnými. Nemáme na mysli ani tak veľké jarné upratovanie, ktoré zamestná takmer celú rodinu, ale podujatia, ktoré rovnako dokážu spájať ľudí a kultúrne pozdvihnúť život obce. Máme na mysli napríklad obľúbený Beh májovým Tulčíkom a Deň matiek, ktoré sa uskutočnia najbližšie.

Či už sa tieto zvyky čiastočne zachovávajú alebo nie, isté je, že sú krásne a právom patria do obecnej kultúry.

Kultúrne a športové podujatia v obci v roku 2017

Väčšina z nás denne vstáva do práce a borí sa s množstvom úloh, často i problémov. Z času na čas však každý potrebuje vypnúť, ísť sa zabaviť, či zašportovať si. Aj naša obec už tradične ponúka viacero aktivít na zmysluplné využitie voľného času. V Svätom Písme sa píše: „Nielen z chleba žije človek, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst.“ Svoje vnútro počas najväčších sviatkov roka naplníme radostným slovom ohlasujúcim Zmŕtvychvstanie Pána. V tejto radosti by sme sa mali stretnúť na Veľkonočnú nedeľu v popoludňajších a večerných hodinách ešte s jedným slovom – slovom umeleckým z pera Štefana Kráľika v hre *Mozolovci*, ktorú si pre nás pripravili členovia Tulčíckeho ochotníckeho divadla. Staré tradície si radi pripomenieme aj 5.5. stavaním mája, čo v minulosti bolo neodmysliteľnou súčasťou dedinského života mládeže na dedine. V máji spoločne vzdáme úctu a vďaku všetkým mamám na oslave Dňa matiek. K športovým výkonom a k zdravšiemu životnému štýlu nás určite naladí aj 13. ročník Behu májovým Tulčíkom. Nasledujúce riadky ponúkajú krátky prehľad plánovaných podujatí:

- 16. 4. Veľkonočná nedeľa – Premiéra divadelnej hry Mozolovci
- 5. 5. Stavanie mája – v podvečer po ukončení svätej omše
- 11. 5. Deň matiek
- 13. 5. Beh májovým Tulčíkom
- 29. 6. Pietna spomienka na odbojára Andreja Slivku
Odbojári pre školu
- 8.10. Repríza divadelnej hry Mozolovci
- 22.10. 90. výročie TOD– stretnutie s bývalými hercami– galavečer
- 15. 10 Úcta k starším
- 18. 11. Ochutnávka zabíjačkových špecialít spojená so zábavou
December – Mikuláš, Vianočná akadémia, Živý Betlehem

Investičné akcie v roku 2017:

- v spolupráci s Východoslovenskou vodárenskou spoločnosťou pokračovať vo výstavbe vodovodu v obci,
- výstavba novej budovy materskej školy v areáli školy,
- ukončenie zateplenia budovy telocvične,
- asfaltovanie obecných komunikácií, rekonštrukcia obecných priekop a priepustov.

UPOZORNENIE PRE MAJITEĽOV PSOV !!!

V ostatnom čase boli opätovne zaznamenané viaceré sťažnosti občanov na voľný pohyb psov po obci, najmä v nočných hodinách a páchanie škôd psami na domácich zvieratách. Pripomíname všetkým majiteľom psov, že sú povinní zabezpečiť, aby pes neohrozoval ľudí, zvieratá a nepáchal škody na majetku iných občanov a nemohol sa voľne pohybovať po obci. Zároveň prosíme o chápatý prístup tak, aby radosť chovateľa nebola na úkor bezpečnosti spoluobčanov.

V prípade, že obec zistí totožnosť majiteľa psa, ktorý sa voľne pohybuje po obci, resp. poruší platné nariadenie, bude mu udelená pokuta vo výške 166 €. Taktiež ak pes znečistí verejné priestranstvo, majiteľ psa je povinný bezprostredne odstrániť výkaly, ktorými pes znečistil verejné priestranstvo. V prípade, že tak majiteľ psa neurobí, obec mu môže uložiť pokutu do výšky 66 €.

Janka Šoltésová – starostka obce

SPAĽOVANIE ODPADU

Málokto si uvedomuje, že do domácich pecí, kotlov, či do otvoreného ohniska nepatria žiadne plasty (napr. plastové fľaše, fólie), guma, drevotrieska, umelé vlákna, či iný odpad. Nízke teploty spaľovania a nedostatočný prísun kyslíka do spaľovacieho procesu spôsobujú, že výsledkom našej snahy je nedokonalé spaľovanie produkujúce celú škálu toxických látok. Tieto sa usadzujú v našich záhradách, vstupujú do nášho potravinového reťazca a poškodzujú naše zdravie.

Ak nechceme sebe, svojim deťom či susedom doslova otravovať život, mali by sme upustiť od spaľovania odpadov v domácich peciach, kotloch a na záhradách.

Nielen preto, že je to zakázané, ale najmä preto, že:

- máme záujem o nekonfliktné susedské vzťahy,
- svojim konaním sledujeme celospoločenský záujem, nielen vlastný prospech,
- nekontaminujeme jednotlivé zložky životného prostredia a tým nepoškodujeme aj ľudské zdravie,
- triedením odpadov a ich kompostovaním šetríme prírodné zdroje a umožňujeme materiálové zhodnocovanie odpadov.

Janka Šoltésová – starostka obce

Daň z nehnuteľnosti, daň za psa a poplatok za komunálny odpad

Daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad na rok 2017 je možné zaplatiť bankovým prevodom alebo v hotovosti do pokladnice obecného úradu v úradných hodinách. Daň je splatná **do 15 dní** odo dňa prevzatia Rozhodnutia. Daň sa vypočítava k aktuálnemu stavu k 1.1.2017.

Každú zmenu ako je napr. nadobudnutie majetku, zmenu charakteru pozemku alebo stavby, je majiteľ nehnuteľnosti povinný oznámiť správcovi dane (obecnému úradu)

do 31. januára príslušného zdaňovacieho obdobia podaním daňového priznania alebo čiastkového daňového priznania.

To isté platí aj pri platení dane za psa. Každý pes musí byť zaevidovaný u správcu dane, t. j. musí sa uviesť jeho rasa, vek, pohlavie, výška a taktiež musí mať pridelenú evidenčnú známku obce Tulčiek (poplatok za známku je 0,66 €).

Poplatok za vývoz a likvidáciu komunálneho odpadu je vo výške 14,60 € na osobu a rok. Všetky úľavy sú uvedené vo VZN č. 02/2012.

V roku 2017 obec Tulčiek neschválila žiadnu zmenu v sadzbách za daň z nehnuteľnosti, daň za psa a poplatok za komunálny odpad. Sadzby ostávajú na úrovni predchádzajúceho roku.

Božena Horvátová – správa daní a poplatkov

Velká noc predo dvermi, ostaňte chlapci verní,
i napriek dievčat kriku, dobrému svojmu zvyku.
Dievčatám veľa vody a chlapcom málo škody!
Maľované vajíčko, k tomu božtek na líčko,
ešte zdravia moc a moc, prajeme veselú Velkú noc.
K rade ďalších vinšovníkov, aj ja podľa dobrých zvykov,
pripojiť chcem, keď nie inšie, aspoň svoje skromné vinše,
pekné sviatky, dobrú zhodu, ženám čerstvú, sviežu vodu,
mužom tiež nech sladko je, nech si prídu na svoje.
Želáme Vám veľa smiechu, na Velkú noc len potechu.
V pondelok veľký zhon, ženám kúpačov plný dom.
Veľa vody z potoka, budú svieže do roka.

Na záver mi dovoľte jedno želanie, ktoré mám ako starostka. Želám si, aby sme všetci viac spolupracovali na zveľadovaní svojho bezprostredného okolia, pretože to, čo je obecné, je nás všetkých. Stačí maličkosť, natrieť si plot, odstrániť čiernu skládku za záhradou, odhŕnúť sneh pred svojím domom, či občas pozametať pred bránou, odpadky hádzať iba do smetného koša.

Uvítam každý Váš inovatívny nápad, čo by sa dalo zlepšiť alebo opraviť. Všetko dobré, rozumné alebo nápadité rada podporím. Skúsme hľadať spoločnú reč napriek rozdielnym názorom, uprednostnime kompromis a vyššie ciele pred vlastným pohodlím a záujmami. Žime spoločne v našom Tulčíku tak, aby sme mali každý deň dôvod na úsmev.

Prajem Vám úspešné a pokojné dni.

Janka Šoltésová – starostka obce

OZNAM

Vážení občania, aj Vy môžete prispieť do Tulčických šípov svojimi príspevkami /názory, pripomienky, návrhy.../ vzťahujúcimi sa k životu v našej obci, prostredníctvom emailu na adresu sipy@tulcik.sk

---

Redakčná rada: Anna Lipková, Božena Horvátová, Jozef Frimer, Monika Dragoňová, Marek Kováč, Janka Šoltésová.
Za obsah jednotlivých príspevkov zodpovedajú ich autori. Neprešlo jazykovou úpravou. Náklad 350 ks. email: obec@tulcik.sk, sipy@tulcik.sk